

OB DEVETMESEČNIH REZULTATIH GOSPODARJENJA

Naložbe še vedno s tujim denarjem

Gospodarski rezultati letošnjih devetih mesecev so v občini Vič-Rudnik dobri, čeprav ni več takšnih »revolucionarnih« sprememb, kakršne so bile pri polletnih podatkih. Posebej je to opazno pri razmerju med izvozom in uvozom, kjer ni več skokovitega naraščanja prvega in padanja drugega. Očitno je, da so delovne organizacije izčrpale svoje notranje rezerve in še stare zaloge, ter da so se očitno pokazali omejitveni ukrepi v pravi luči šele sedaj. Negativni saldo blagovne menjave je od polletja porasel za več kot petkrat in je za 18 odstotkov večji kot lanski devetmesečni. To je posledica dvakratnega povečanja uvoza v letošnjem tretjem tromesečju v primerjavi z lanskim prvim polletjem, ter relativno manjšega povečanja izvoza. Ta gibanja kažejo, da ni mogoče narediti preobrata preko noči in da smo še vedno preveč vezani na mednarodne tokove, da bi lahko naenkrat shajali brez uvoza. Prvi skokoviti preobrati so tako poleg usmeritve na izvoz tudi rezultat zaloga in vseh prizadevanj za izvoz, ne morejo pa biti dolgotrajna praksa. Zavesti se moramo, da lahko razmerje med izvozom in uvozom in negativni saldo spreminjamo le počasi.

Manjše pokrivanje uvoza z izvozom

Zato mora usmeritev v izvoz ostati trajna naloga in ne le kampanja. Le tako bodo lahko dosegli uravnovešenost izvoza in uvoza v občini, ali celo postali izvozno pozitivna občina. S trajno akcijo bo mogoče to doseči. Letošnja blagovna menjava s tujino je bila 608 milijonov din, kar je za 60 odstotkov več kot lani. Celotni izvoz je večji za 65 odstotkov in uvoz za 55 odstotkov. Ob takšnem trendu bi lahko dosegli v dveh letih uravnovešenost občinske bilance in to pričakovanje je tudi realno. Vse kar je prej, je uspeh, ali pa bo mogoče doseči le z velikimi nesorazmerji in na račun domačega kupca. Nikakor se namerč ne smejo usmeriti kot nekatere delovne organizacije, ki so izvažale za vsako ceno in so ostali zato domači partnerji brez surovin, pa so jih morali uvažati, ali pa je ostal nezaložen domači trg. Sedaj v občini pokrivajo 84 odstotkov uvoza z izvozom, medtem ko je bilo ob polletju to razmerje ugodnejše: celo 94,4 odstotka uvoza so pokrivali z izvozom, lani pa le 79 odstotkov. Največja izvoznika v občini sta Ilirija-Vedrog z 80 milijoni in Hoja z 61 milijoni, medtem ko vsi ostali ustvarjajo vsak posamezno komaj eno tretjino, ali eno četrtino izvoza omenjenih. Najbolj je povečala izvoz Hoja, kjer so izvozili dva in polkrat več v Iliriji-Vedrog, Utensiliji in GG Ljubljana pa dvakrat več. Plan izvoza so presegle pri TOZD Surovina in v Silvaproduktu dvakrat. Največji uvoznik je s skoraj sto milijoni Ilirija-Vedrog, sledi pa ji s 54 milijoni Plutal TOZD Zapiralna embalaža. Delovne organizacije so uresničile v devetih mesecih le 54 odstotkov uvoza (teoretično torej petino manj kot bi smele), medtem ko so realizirale 71 odstotkov izvoza (teoretično torej 4 odstotke manj kot bi morale). Največji pozitivni saldo med uvozom in izvozom so dosegli v Hoji, KIG, KZ Velike Lašče in Utensiliji, največji negativni pa pri Plutalu TOZD Zapiralna embalaža, DES DSSS in Ilirija-Vedrog.

Viške delovne organizacije poslujejo v glavnem z Zahodom. Tja izvažajo 60 odstotkov vsega in uvažajo od tam 96 odstotkov vsega. Viško gospodarstvo uvažuje največ repromaterial in investicijsko opremo, izvažata pa blago široke potrošnje in repromaterial.

Gospodarska rast dosega načrtovano

Za Slovenijo značilno upadanje gospodarske rasti v občini ni opazno, saj prehiteva viško gospodarstvo po rasti republiško

poprečje in le malenkost zaostaja za načrtovanim. Največje povečanje proizvodnje so dosegli v Zmagi, v Žičnici in Utensiliji. Manjši obseg proizvodnje so imeli v Opekarnah, Pekarni Center in Plutalu. Zaloge so v glavnem povsod manjše, povečale so se le v Kolinski TOZD Vinocet kar za 75 odstotkov in v KIG za 70 odstotkov. Produktivnost je nasploh v porastu in z največjo rastjo se lahko pohvalijo v Utensiliji (14 odstotkov), v Žičnici (10 odstotkov) in IGU (9 odstotkov).

Zaposlenih je v občini 419 več kot lani, to je 2,5 odstotka, poprečni OD pa je 9.305 dinarjev. To je za 18 odstotkov več kot lani, vendar le nominalno. Realno so osebni dohodki znatno padli – za najmanj 7 odstotkov. V smernicah razvoja so načrtovali za letos porast OD za skoraj 2 odstotka, zaradi zadnjih sprememb pa je prišlo namesto do porasta, do znatnega padca. Zaradi izrednega porasta cen na drobno Vičani predvidevajo, da se padec realnih osebnih dohodkov ne bo zmanjšal,

kljub predvidenemu nominalnemu povečanju osebnih dohodkov.

Najvišje osebne dohodke so imeli v poprečju v panogi finančno tehniških in poslovnih storitev (12.258 din) in v izobraževanju, znanosti, kulturi in informacijah (11.105 din). Najnižji OD so bili v gostinstvu (7.356 din). Največji skok od lani so naredili v stanovanjsko komunalni dejavnosti, kjer so dobili v poprečju kuverte debelejše kar za 44 odstotkov in v kmetijstvu, kjer so dobili za četrtino več. Manj kot lani so dobili tudi nominalno le v gospodarstvu.

Naložbe so na Viču uresničili le 41 odstotno. Največ so gradili v trgovini, kjer so uresničili 31 odstotkov vseh naložb na Viču sploh. Promet in zveze in industrija le malo zaostajata za tem. Takšni rezultati so posledica omejitev. Največ denarja so vložili investitorji v gradbena dela. Zelo neugodni pa so podatki, da so investitorji še vedno gradili večji del s tujim denarjem. Komaj slabo četrtino so imeli svojih denarcev in več kot polovico posojil. Prednjači pri tem PTT TOZD Ljubljana.

Podatki o celotnem prihodu povedo, da se je ta povečal na Viču za 31 odstotkov v primerjavi s enakim obdobjem lani. Prihodki od prodaje na tujem trgu so enkrat višji kot lani v devetih mesecih, kar je posledica povečanja izvoza in devalvacije. Doseženi dohodek se je povečal za 26 odstotkov in osebni dohodki so zaostajali za rastjo dohodka za več kot 25 odstotkov.

Ugodna razmerja v prid povečanja sredstev za akumulacijo so skoraj ista kot v prvem polletju ostala in so delovne organizacije namenile za akumulacijo 45 odstotkov več kot lani v istem obdobju. Celotno gospodarstvo pa je ustvarilo 2,5 milijarde čistega dohodka ob 15 milijardah celotnega prihodka. Izgube so imeli le v Slovenijaceste – Tehnika TOZD Ljubljanske opekarne v višini 1,1 milijona dinarjev in v Magistrat TOZD Avtopark v višini 657 tisočakov. Izguba v celoti je manj kot lani in je nastala zaradi manjših naročil pri Avtoparku in zaradi razkoraka pri cenah v Opekarnah.

MILOVAN DIMITRIČ

NAŠA KOMUNA

glasilo ok szdl ljubljana vič-rudnik

leto XVI
številka 20
9. december 1980

izhaja
štirinajstnevno

delegatska priloga

Slovo s snegom. Tako bi lahko poimenovali ta posnetek, saj se je jesen tokrat kar prehitro obdala z belo odejo, do koledarske zime pa je še nekaj tednov!

Opravičilo bralcem!

Vsem bralcem glasila »Naša komuna« se opravičujemo zaradi neljube napake, ki nam jo je zagodel tiskarski škrat pri označitvi datuma na naslovnici številke 19.

ČGP Delo TOZD časopisi